

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Monika RICHTROVÁ

Termín SZZ: červen 2012

Název DP: Profesní morálka pedagoga v mateřské škole

Datum posudku:

Vedoucího práce	Oponentský 17.4.2012
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr. Jan Voda, Ph.D.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému , nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části				

	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních , aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Práce reflektuje potřeby zdůraznění morálky v učitelské profesi a pokouší se dát odpověď na otázku, do jaké míry je potřebné zavedení etického kodexu ve školství. Jak autorka uvádí hned v úvodu, profese učitele naplňuje jedno z nejvýznamnějších lidských posláních, neboť právě osobnost učitele je nositelem a modelem etických hodnot, jež si děti osvojují. Cílem práce bylo zjistit, „*jak učitelé chápou podstatu morálky a morální stránku svého povolání.*“ (s. 9) V teoretické části textu proto autorka nejdříve definuje základní pojmy morálka, etika, a to v historickém průřezu filozofických názorů těchto kategorií. Je škoda, že toto téma odvádí její pozornost od skutečné podstaty nutné k řešení výzkumného problému, tedy od soustředění na normy a hodnoty ve výchově, jimž jsou věnovány ne víc než 3 strany. V další pasáži se text zabývá osobností učitele s důrazem na jeho profesionalitu. Také toto téma by bývalo vydalo na samostatnou práci, na ploše 6 stran je nutně povrchně a nedostatečně zpracováno. V třetím oddílu jsou syntetizovány pojmy profese a morálka do úvah o profesní etice, étosu povolání, etického kodexu. Lze ocenit, že autorka si všímá veřejné diskuse o možnostech zavedení etického kodexu na stránkách Učitelských novin, omezuje se však pouze na prostý přepis názorů 7 dotázaných, které lze sotva uznat jako teoretické východisko. Je dobře, že autorka má povědomí o existenci kodexů v zahraničí (americký Code of Ethics), i v tomto případě by ale prospěl hlubší ponor, ideálně do zdrojového (originálního) textu. Uvedené výtky zmiňuji z toho důvodu, že teoretická kapitola má představovat solidní teoretický fundament, na němž je vystavěna výzkumná část práce. Tyto dva oddíly však nejsou funkčně dobře provázány, což ovlivnilo i kvalitu empirických šetření autorky (viz níže).

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Vlastní výzkumné šetření se opírá o 4 hypotézy (z hlediska formulace spíše tvrzení), které byly diplomantce pravděpodobně zadány. Kladně hodnotím, že autorka si uvědomila potřebu předvýzkumu, tento se však vzhledem ke stanoveným cílům jeví jako zcela irelevantní. Autorka použila dotazník, jímž zjišťovala názory rodičů na osobnost a přístup třídní učitelky. Obsahoval jedinou otázku, kdy rodiče charakterizovali učitele několika přídavnými jmény (s. 51). Lze polemizovat s cílem takového postupu „zjistit objektivní pohled rodičů“ (s. 53) i přínos tohoto šetření pro případné revize v konstrukci výzkumných nástrojů. V oddíle 4.3 autorka naznačuje metodu akčního výzkumu, ten ale ve skutečnosti není realizován. Namísto

toho postupuje autorka metodou interview. Rozhovor s 4 vyučujícími je nicméně velmi povrchní, na velmi komplexní dotazy autorka získala převážně jednovětné odpovědi. Hypotézy na základě takto omezených dat nelze objektivně vyhodnocovat. Interview je dále kombinováno s dotazníkem. Položky dotazníku jsou zkonstruovány velmi neodborně. Např. otázka 1 „Chápete obsah pojmu profesní morálka pedagoga?“ (s. 61) fakticky nemá potenciál šetřit skutečný stav porozumění; lépe by vyhovoval otevřený dotaz „Vyjádřete, jak rozumíte/co si představujete pod pojmem...“ (srov. cíl práce *jak učitelé chápou...*). Otázka 3 „Jste spravedlivá a aplikujete empatický přístup ke všem dětem?“ (s. 63) rovněž nemůže přinést žádnou věrohodnou výpověď o realitě, je příliš sugestivní, průhledná, stejně tak si každý pod pojmem spravedlnost představí něco jiného. Konstatuji tedy vážné nedostatky v metodologii výzkumu. Jednotlivé metody vykazují řadu chyb a jejich souhrn neumožňuje s dostatečnou věrohodností formulovat závěry, natož doporučení, jak je uvedeno na s. 75 – 79.

V seznamu literatury postrádám alespoň jediný cizojazyčný zdroj, přitom např. Slovenská republika může nabídnout k tématu zajímavé inspirace, které by autorce nebyly jazykově nepřístupné.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Vysvětlíte, jak rozumíte výroku W. Brezinky „*Každý dobrý profesionální výkon je také morální výkon.*“ (1996, s. 156). Ilustrujte to na konkrétním příkladu.
2. V seznamu literatury uvádíte práci ARRIEN, A. Archetypy šamanské tradice. Jaké konkrétní poznatky a inspirace jste z této publikace načerpala?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	--------------	------------

Podpis: